

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia2009 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie zwalczania i zapobiegania
rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej** ²⁾

Na podstawie art. 8 ust. 5 oraz art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106 i Nr 31, poz. 206) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2007 r. w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej (Dz. U. Nr 154, poz. 1087 oraz z 2008 r. Nr 73, poz. 438) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nakazów i zakazów, o których mowa w § 6 pkt 1-4, nie stosuje się w strefach porażenia, bezpieczeństwa i buforowej jeżeli:

- 1) strefy te zostaną wyznaczone w związku ze stwierdzeniem występowania w danym sezonie uprawowym nie więcej niż dwóch osobników dorosłych stonki, a w kolejnym sezonie uprawowym, w trakcie kontroli, o których mowa w ust. 1, w strefach tych nie zostanie stwierdzone występowanie stonki albo
- 2) w czasie dwóch kolejnych sezonów uprawowych, w trakcie kontroli, o których mowa w ust. 1, w strefach tych nie zostanie stwierdzone występowanie stonki.”;

2) w § 4a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakazu, o którym mowa w § 4 pkt 2 lit. a, nie stosuje się do przemieszczania świeżych roślin kukurydzy lub ich części:

- 1) w obrębie jednego miejsca produkcji;
- 2) do zakładu przetwórczego zlokalizowanego na terenie powiatu sąsiadującego bezpośrednio z obszarem objętym strefą zasiedlenia i strefą ryzyka, jeżeli te rośliny lub ich części:
 - a) są bezpośrednio dostarczane do takiego zakładu przetwórczego pod nadzorem wojewódzkiego inspektora w sposób zapewniający, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się stonki oraz
 - b) są poddawane przetworzeniu na terenie takiego zakładu przetwórczego i przed przetworzeniem nie są przemieszczane poza jego teren.”;

3) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Rozporządzenie wdraża częściowo postanowienia decyzji Komisji 2003/766/WE z dnia 24 października 2003 r. w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających rozprzestrzenianiu się we Wspólnocie *Diabrotica virgifera* Le Conte (Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003, str. 49, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 442), ostatnio zmienionej decyzją Komisji 2008/644/WE z dnia 25 lipca 2008 r. zmieniającą decyzję 2003/766/WE w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających rozprzestrzenianiu się we Wspólnocie *Diabrotica virgifera* Le Conte (Dz. Urz. UE L 209 z 6.8.2008, str. 13).

**POWIATY ZAGROŻONE ROZPRZESTRZENIENIEM SIĘ ZACHODNIEJ
 KUKURYDZIANEJ STONKI KORZENIOWEJ (STREFA RYZYKA)**

Lp.	Województwo	Powiat
1	dolnośląskie	bolesławiecki, dzierzoniowski, głogowski, górowski, jaworski, jeleniogórski, kamiennogórski, kłodzki, legnicki, lubański, lubiński, lwówecki, milicki, oleśnicki, oławski, polkowicki, strzeliński, średzki, świdnicki, trzebnicki, wałbrzyski, wołowski, wrocławski, zgorzelecki, złotoryjski, miasta na prawach powiatu Jelenia Góra, Legnica, Wrocław
2	lubelskie	białski, chełmski, lubartowski, łęczyński, łukowski, parczewski, radzyński, rycki, świdnicki, włodawski, miasta na prawach powiatu Biała Podlaska, Chełm
3	łódzkie	bełchatowski, łaski, opoczyński, pabianicki, pajęczański, piotrkowski, poddębicki, radomszczański, rawski, sieradzki, tomaszowski, wieluński, wieruszowski, zduńskowolski, miasto na prawach powiatu Piotrków Trybunalski
4	małopolskie	chrzanowski, olkuski, oświęcimski
5	mazowieckie	białobrzesci, garwoliński, grójecki, kozienicki, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński, miasto na prawach powiatu Radom
6	opolskie	kluczborski, namysłowski, oleski, strzelecki
7	śląskie	będziński, bieruńsko-łędziński, częstochowski, gliwicki, kłobucki, lubliniecki, myszkowski, tarnogórski, zawierciański, miasta na prawach powiatu: Bytom, Chorzów, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec,

		Świętochłowice, Tychy, Zabrze
8	świętokrzyskie	kielecki, konecki, ostrowiecki, skarżyski, starachowicki, włoszczowski, miasto na prawach powiatu Kielce
9	wielkopolskie	kaliski, kępiński, krotoszyński, ostrowski, ostrzeszowski, pleszewski, rawicki, turecki, miasto na prawach powiatu Kalisz

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2007 r. w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej (Dz. U. Nr 154, poz. 1087 oraz z 2008 r. Nr 73, poz. 438) regulujące sposoby zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej stonki kukurydzianej ma na celu implementację postanowień decyzji Komisji 2008/644/WE z dnia 25 lipca 2008 r. zmieniającej decyzję 2003/766/WE w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających rozprzestrzenianiu się we Wspólnocie *Diabrotica virgifera* Le Conte (Dz. Urz. UE L 209 z 6.8.2008, str. 13) oraz aktualizację zasięgu strefy ryzyka – wykazu powiatów zagrożonych rozprzestrzenieniem się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej - spowodowaną zmianą zasięgu występowania tego szkodnika. Strefa ryzyka została wyznaczona w celu realizacji zaleceń Komisji z dnia 11 sierpnia 2006 r. w sprawie programów zapobiegania dalszemu rozprzestrzenianiu się *Diabrotica virgifera* Le Conte w rejonach Wspólnoty, w których stwierdzono jego obecność (Dz. Urz. UE L 225 z 17.8.2006, str. 30), wydanych w związku z art. 4a decyzji Komisji 2003/766/WE z dnia 24 października 2003 r. w sprawie środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się we Wspólnocie *Diabrotica virgifera* Le Conte (Dz. Urz. L 275 z 25.10.2003, str. 49, z późn. zm.), zobowiązujących państwa członkowskie do podejmowania odpowiednich działań prewencyjnych na obszarach zagrożonych rozprzestrzenieniem się tego szkodnika.

Analiza dotychczasowych doświadczeń związanych ze zwalczaniem zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej wykazała, że w przypadku wykrycia pojedynczych osobników tego szkodnika, stosowanie środków zwalczających można ograniczyć jedynie do dwóch kolejnych sezonów uprawowych. W związku z powyższym, zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w decyzji 2003/766/WE, w przypadku nowych ognisk występowania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej, w których wykryto nie więcej niż dwa osobniki szkodnika w danym roku, środki zwalczające szkodnika będą mogły być stosowane jedynie w roku jego

wykrycia oraz w roku następnym, jeżeli doprowadzą one do wyniszczenia tego szkodnika.

Implementacja opisanych wyżej postanowień decyzji 2003/766/WE wymaga odpowiedniej zmiany brzmienia § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2007 r. w *sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej*.

W wyniku przeprowadzonego monitoringu występowania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej na obszarze kraju stwierdzono występowanie tego szkodnika w 112 miejscach produkcji zlokalizowanych w strefie zasiedlenia oraz 86 miejscach produkcji zlokalizowanych w strefie ryzyka. Nie stwierdzono występowania szkodnika poza obszarem wymienionych wyżej stref.

W związku z powyższym proponuje się rozszerzenie obszaru strefy ryzyka o następujące powiaty:

- 1) bolesławiecki, głogowski, górowski, jeleniogórski, legnicki, lubański, lubiński, lwówecki, polkowicki, wołowski, zgorzelecki, złotoryjski oraz miasta na prawach powiatu – Jelenia Góra i Legnica w województwie dolnośląskim;
- 2) bialski oraz miasto na prawach powiatu – Biała Podlaska w województwie lubelskim;
- 3) poddębicki, rawski i tomaszowski w województwie łódzkim;
- 4) kaliski, krotoszyński, pleszewski, rawicki, turecki oraz miasto na prawach powiatu – Kalisz w województwie wielkopolskim.

Ponadto proponuje się wprowadzenie zmian w § 4a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2007 r. w *sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej*, polegających na rozszerzeniu zakresu wyłączenia z zakazu przemieszczania poza obszar kraju objęty strefą ryzyka i strefą zasiedlenia świeżych roślin kukurydzy lub ich części przed dniem 15 października, o przemieszczanie takich roślin lub ich części do zakładu przetwórczego zlokalizowanego na terenie powiatu sąsiadującego bezpośrednio z tym obszarem. Rozwiązanie to ma na celu umożliwienie zbytu kukurydzy, wyprodukowanej głównie w strefie ryzyka, w zakładach przetwórczych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie takiej strefy i złagodzenie tym samym obciążeń nakładanych na rolników w związku z rozszerzaniem zakresu strefy ryzyka. W związku z tym, że warunkiem skorzystania z wprowadzanego wyłączenia będzie bezpośrednio dostarczane pod nadzorem wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i

nasiennictwa roślin lub części roślin kukurydzy do zakładu przetwórczego, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej, proponowane rozwiązanie nie stwarza zagrożenia fitosanitarnego.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie powinno wejść w życie przed rozpoczęciem sezonu uprawy kukurydzy. W związku z powyższym proponuje się, aby weszło ono w życie po upływie siedmiu dni od dnia ogłoszenia. Ze względu na potencjalne straty gospodarcze, jakie może spowodować zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa, wejście w życie projektowanego rozporządzenia w zaproponowanym terminie leży w interesie publicznym i nie jest sprzeczne z zasadami demokratycznego państwa prawnego.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z postanowieniami decyzji Komisji 2008/644/WE z dnia 25 lipca 2008 r. *zmieniającej decyzję 2003/766/WE w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających rozprzestrzenianiu się we Wspólnocie *Diabrotica virgifera* Le Conte* oraz zaleceniami Komisji z dnia 11 sierpnia 2006 r. *w sprawie programów zapobiegania dalszemu rozprzestrzenianiu się *Diabrotica virgifera* Le Conte w rejonach Wspólnoty, w których stwierdzono jego obecność*. W związku z tym projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 69, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zgodnie z art. 6 tej ustawy w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostały udostępnione także wszelkie dokumenty dotyczące prac nad projektem tego rozporządzenia, w tym zgłoszenie podmiotu zainteresowanego pracami nad tym projektem dokonane w trybie przepisu art. 7 tej ustawy.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń – czerwiec 2009 r.

Ocena skutków regulacji:

1. **Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowane rozporządzenie** – projektowane rozporządzenie dotyczy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz producentów kukurydzy.

Według danych Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, na obszarze powiatów, o które zwiększa się zasięg strefy ryzyka, uprawa kukurydzy prowadzona jest przez 5 628 gospodarstw rolnych, na areale około 37 955 tys. ha.

2. **Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych oraz nie spowoduje zwiększenia dochodów i wydatków budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projektowane rozporządzenie nie przewiduje zwiększenia zakresu obowiązków Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, związanych z kontrolą występowania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej na terytorium kraju.
3. **Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
4. **Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw** – zmiana sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia nowych ognisk występowania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej, na obszarach na których nie była ona dotąd notowana, nie będzie miało istotnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. W przypadku nowych ognisk występowania szkodnika, związanych z wykryciem jego pojedynczych osobników, projektowane przepisy pozwolą na skrócenie okresu stosowania zabiegów zwalczających, a tym samym ograniczą koszty ponoszone przez rolników. Rozwiązanie to będzie miało jednak zastosowanie jedynie w przypadku nowych ognisk występowania szkodnika i nie zmieni zasad postępowania na obszarach, na których zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa się zadomowiła.

Rozszerzenie strefy ryzyka o nowe powiaty będzie miało wpływ na działalność producentów kukurydzy na tym obszarze. Będą oni musieli podejmować dodatkowe działania w przypadku uprawy kukurydzy, mające na celu ograniczanie

dalszego rozprzestrzeniania się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej. Obowiązki te obejmą między innymi stosowanie płodozmianu lub chemiczne zwalczanie szkodnika. Rzeczywisty wpływ projektowanego rozporządzenia na dochodowość podmiotów objętych regulacją jest jednak niemożliwy do oszacowania, między innymi ze względu na brak szczegółowych informacji dotyczących stosowanych obecnie systemów zmianowania w uprawie kukurydzy. Analiza wykonana przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przed przyjęciem przez resort rolnictwa w 2007 r. strategii ograniczania liczebności oraz dalszego rozprzestrzeniania się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej na obszarze kraju, której konsekwencją jest projektowane rozporządzenie, wykazała, że zaniechanie podjęcia takich działań doprowadziłoby w ciągu 4-5 lat do pierwszych istotnych z ekonomicznego punktu widzenia strat w uprawach. Po upływie dalszych 5-6 lat porażeniem objętych zostałyby 27-36% areалу uprawy kukurydzy, a spowodowany tym spadek plonów osiągnąłby około 8-11% (229-305 tys. ton). Wartość strat kształtowałaby się w granicach 23-31 mln euro, tj. około 190 euro na 1 ha porażonej plantacji. Spadek podaży krajowej doprowadziłby z kolei do wzrostu cen oraz ograniczenia eksportu, przy czym - w celu uzupełnienia niedoborów – niezbędny byłby import kukurydzy.

5. **Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny kraju.
6. **Wpływ projektowanego rozporządzenia na zdrowie człowieka oraz stan środowiska naturalnego** – projektowane rozporządzenie zwiększa obszar, na którym należy podejmować działania zapobiegające dalszemu rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej obejmujące poza płodozmianem również chemiczne zabiegi ochrony roślin.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.) dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu wymaga uzyskania zezwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa. Jednocześnie, stosownie do ust. 2 tego artykułu, na terenie kraju mogą być dopuszczone do obrotu jedynie te środki, które przy prawidłowym stosowaniu, zgodnie z ich przeznaczeniem, nie stanowią zagrożenia dla zdrowia człowieka zwierząt oraz dla środowiska. W związku z powyższym projektowane rozporządzenie, mimo zwiększenia obszaru, na którym należy wykonywać zabiegi

ochrony roślin zwalczające zachodnią kukurydzianą stonkę korzeniową, nie spowoduje istotnego wzrostu zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz zdrowia człowieka.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że niezależnie od wejścia w życie projektowanego rozporządzenia szkodliwości zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej spowodowałyby konieczność wykonywania przez producentów kukurydzy chemicznych zabiegów zwalczających tego szkodnika.

Podkreślenia wymaga również to, że celem projektowanego rozporządzenia jest zahamowanie dalszego rozprzestrzeniania się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej, a więc ograniczenie obszaru kraju, na którym producenci kukurydzy byłiby zmuszeni względami ekonomicznymi do wykonywania zabiegów zwalczających tego szkodnika. Tym samym, projektowane rozporządzenie, mimo nałożenia obowiązku zwalczania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej na części obszaru kraju, przyczynia się do zapobieżenia stosowania zabiegów ochrony roślin na obszarze kraju pozostającym wolnym od szkodnika.

7. **Konsultacje społeczne** - projekt rozporządzenia został skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym projektowanym rozporządzeniem, między innymi z Polskim Związkiem Producentów Kukurydzy, Federacją Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Polską Izbą Nasienną, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Sekcją Krajową Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej NSZZ „Solidarność”, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w RP, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI” oraz Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”.

Żadna z organizacji społeczno-zawodowych, do których projekt rozporządzenia został przekazany w celu konsultacji, nie zgłosiła uwag do projektu.

Opracowano w Departamencie
Hodowli i Ochrony Roślin:

Akceptował

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: